

[Formanden]

Jeg byder herefter velkommen til vore gæster i dag. Jeg byder hjerteligt velkommen til Hendes Majestæt Dronningen, til Hans Kongelige Højhed Prinsen, til Hans Kongelige Højhed Kronprinsen, til Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, til Hendes Majestæt Dronning Ingrid og til Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte. Jeg byder ligeledes hjerteligt velkommen til Højesterets præsident og de øvrige repræsentanter for Højesteret og til formanden for Færøernes Lagting. Og jeg byder hjerteligt velkommen til hver og én, der har villet være sammen med os her i dag på den første arbejdsdag i det nye folketingsår.

Jeg giver derefter ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundloven omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38. Mundtlig del:

(Redegørelse nr. R 1).

Statsministeren (Poul Schlüter):

Åbningstaler her i Folketinget plejer at strejfe alle hånde emner. De er ikke mindst et register over de mange initiativer, regeringen agter at lægge frem i det kommende folketingsår. Jeg ved, hvad jeg taler om, for jeg har hørt 25 af dem, og de sidste syv åbningstaler har jeg selv holdt.

Åbningstalen i år bliver anderledes. Jeg vil tale om tre – og kun tre – emner: de virkelig betydningsfulde temaer, vi står over for.

For det første vore ydre vilkår: udviklingen i verdenspolitikken og i EF.

For det andet de store samfundsøkonomiske problemer, som vi må og skal have fundet gode løsninger på i dette efterår.

For det tredje samarbejdsmulighederne her i Folketinget.

NATO's målsætning har som bekendt siden Harmel-rapporten i 1967 været dels at opretholde et forsvarsberedskab og et politisk sammenhold, der er tilstrækkeligt til at sikre mod aggression, dels at medvirke til fremme af afspændingen mellem Øst og Vest.

Denne dobbelte målsætning har netop i de seneste år båret frugt og ført til en imødekommenthed fra Sovjetunionens side og en forbed-

ring af forholdet mellem Øst og Vest. Den er derfor også blevet bekræftet på NATO-topmødet i maj i år, hvor der blev afstukket nye retningslinjer for alliansens arbejde og – ikke mindst – taget nye initiativer til gavn for sikkerheden og for afspændingen. Denne udvikling må i høj grad tilskrives en fortsat aktiv amerikansk indsats til gavn for den fælles sikkerhed.

Regeringen støtter aktivt NATO's bestræbelser for at opnå omfattende og verificerbare våbenkontrol- og nedrustningsaftaler, der kan øge stabiliteten mellem Øst og Vest. Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at alliancen løbende afpasser sine forsvars- og våbenkontrolinteresser med det formål, at vi kan fastholde den fælles sikkerhed på det lavest mulige forsvarsniveau.

Det er glædeligt, at der i marts i år blev indgået et nyt forsvarsforlig herhjemme – aftalen om forsvarsretts ordning 1989-91. Konstellationen af forligspartier sikrer den brede opbakning hen over midten i dansk politik, som jeg mener forsvarret og samfundet er bedst tjent med. Forliget bekræfter utvetydigt vort medlemskab af NATO og understreger betydningen af samarbejdet med vore allierede.

Forliget styrker endvidere forsvarsrets, herunder hjemmevernrets, muligheder for at løse sine opgaver inden for en uændret økonomisk ramme. Dette opnås ved den længe tiltrængte forøgelse af antallet af værnepligtige og ved iværksættelse af en række nyanskaffelser og moderniseringsprojekter på materielsiden.

Det er regeringens forventning, at Forsvarskommissionen vil fremlægge sådanne forslag til forsvarsrets fremtidige indretning, at det på en fleksibel måde kan bidrage til den internationale stabilitet, der er målet for de igangværende Øst-Vest-forhandlinger.

Den fortsat positive udvikling i Øst-Vest-forholdet giver helt nye muligheder for et fredeligt samkvem på tværs af grænserne. De reformer, der er ved at blive gennemført i en række østeuropæiske lande, er uden sidestykke i nyere historie. Dannelsen af en ikkekommunistisk regering i Polen og forberedelsen af frie valg i Ungarn er foreløbige højdepunkter. Sammen med reformerne i Sovjetunionen giver de hidtil usete muligheder for en udbygning af det økonomiske, politiske og kulturelle samarbejde med landene i Østeuropa.